

ЯКІСТЬ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД У БАСЕЙНІ ЗАХІДНОГО БУГУ

Інститут сталого розвитку ім. В.Чорновола, Національний університет «Львівська політехніка», 79013, м. Львів, вул. Ст. Бандери, 12, E-mail: olena.y.holodovska@lpnu.ua

У межах басейну Західного Бугу спостерігається зростання антропогенного впливу, який особливо посилюється на початку ХХ ст. Важливою характеристикою антропогенного навантаження на водні ресурси є надходження стічних вод в русла річок. Тому якість води в Західному Бугу формується під впливом природних і антропогенних чинників, до яких належить надходження стічних вод від м. Львів і промислових підприємств, розташованих на притоках річки. Саме тому, необхідним є своєчасне проведення спостережень за якісним станом поверхневих вод басейну, виконання аналізу та узагальнення інформації про стан водних об'єктів.

Оцінка стану поверхневих вод за рівнем забрудненості здійснюється відповідно до КНД 211.1.1.106-2003 «Організація та здійснення спостережень за забрудненням поверхневих вод (у системі Мінекоресурсів)». Визначення забрудненості поверхневих вод басейну Західного Бугу проводилось шляхом розрахунку коефіцієнту забрудненості. Коефіцієнт забрудненості (КЗ) є узагальненим показником, що характеризує рівень забрудненості сукупно по низці показників якості води, які багаторазово виміряно у кількох пунктах (створах) спостережень водних об'єктів. Величина КЗ характеризує кратність перевищення нормативів у долях ГДК. Будь-які значення КЗ, що перевищують одиницю, свідчать про порушення діючих норм якості води.

Контроль якості води за рівнем забрудненості проведено у 5-х створах басейну Західного Бугу

Якісний стан поверхневих вод басейну річки Західний Буг 2017 року

В результаті проведених розрахунків було встановлено, що:

- найбільший коефіцієнт забруднення було визначено в пункті р. Полтва, с. Кам'янопіль, після скиду очисних споруд м. Львова дуже брудні води (V клас якості);
- в цілому по басейну Західного Бугу за значенням коефіцієнта забруднення води басейну відносяться до помірно забруднених внаслідок впливу р. Полтва (III клас якості);
- вода річки Рата за значенням коефіцієнта забруднення відноситься до слабо забруднених (II клас якості);
- у III кварталі 2017 року спостерігалось погіршення якісного стану вод басейну в порівнянні з II кварталом 2017 року.

За показниками загальної якості поверхневих вод басейну Західного Бугу умовно можна поділити на три частини: слабо забруднені, помірно забруднені та дуже брудні (таблиця 1). Такі відмінності у класах якості води спричинені під впливом природних і антропогенних чинників, до яких належить надходження забруднюючих речовин з такими притоками, як р. Золочівка, р. Рата і особливо р. Полтва, яка протікає через Львів. Також потрібно зауважити, що якість вод значно погіршується внаслідок діяльності людини, скиду неочищених та недостатньо очищених комунальних і промислових стоків відбувається через фізичний та моральний знос очисних споруд і відсутність коштів на їх будівництво, ремонт та реконструкцію. Внаслідок тривалої експлуатації без необхідного поточного ремонту систем водопостачання і каналізації більшість водопровідно-каналізаційних господарств області перебувають в незадовільному технічному стані, який постійно погіршується. Суттєвий вклад у забруднення поверхневих вод вносить приватний сектор, а також недотримання меж прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Таблиця 1

Оцінка якісного стану поверхневих вод басейну Західного Бугу
в межах Львівської області відповідно до коефіцієнтів забрудненості
(згідно КНД 211.1.1.106-2003)

№	Найменування створів	Значення коефіцієнта забрудненості	Характеристика коефіцієнта забрудненості	Коефіцієнт, який враховує якісний стан водного об'єкта
1.	р. Полтва, с. Кам'янопіль	30,19	Дуже брудні	0,5
2.	р. Рата, м. Великі Мости	1,51	Слабо забруднені	1,2
3.	м. Кам'янка-Бузька	3,51	Помірно забруднені	0,9
4.	Добротвірське водосховище, нижній б'єф	3,48	Помірно забруднені	0,9
5.	м. Сокаль	1,88	Слабо забруднені	1,2

Для покращення якості поверхневих вод, особливо на малих річках, вважаємо за необхідне: провести реконструкцію наявних, чи будівництво нових очисних споруд, особливо на підприємствах, що розміщені на притоках; контроль та повне припинення неочищених скидів побутових вод приватними господарствами; приведення в належний стан прибережних водозахисних смуг та водозабірних територій; дотримання чинного законодавства у галузі охорони водних об'єктів та природного середовища загалом.